

I UVOD

Svrha donošenja Etičkog kodeksa je da se uspostavljanjem i prihvatanjem standarda profesionalne etike nosilaca javnotužilačke funkcije u vršenju funkcije i privatnom životu doprinese jačanju vladavine prava i poverenja javnosti u javno tužilaštvo.

Imajući u vidu da je jačanje integriteta tužilaca od ključnog značaja za poverenje javnosti u javno tužilaštvo, Državno veće tužilaca, u cilju uspostavljanja etičkih standarda javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca, kako u vršenju funkcije, tako u privatnom životu, donosi ovaj kodeks.

Državno veće tužilaca posebno smatra da nosioci javnotužilačke funkcije, pored pridržavanja načela Etičkog kodeksa, prilikom ostvarivanja svoje uloge treba da imaju u vidu i Smernice Ujedinjenih nacija o ulozi tužilaca usvojene na Osmom kongresu o prevenciji zločina i tretmanu prestupnika od 1990. godine u Havani, Kuba, Preporuku Saveta Evrope (REC(2000)19) o ulozi javnog tužilaštva u krivično pravnom sistemu, mišljenje Konsultativnog veća evropskih tužilaca broj 13(2018) o nezavisnosti, odgovornosti i etici tužilaca, Deklaraciju iz Bordoia od 2009. godine, Povelju iz Rima od 2014. godine, Evropsko uputstvo o etici i ponašanju za javne tužioce Konferencije Generalnih državnih tužilaca Evrope od 31. maja 2005. godine, Standarde profesionalne odgovornosti i deklaraciju osnovnih dužnosti i prava tužilaca Međunarodnog udruženja tužilaca.

II ETIČKA NAČELA

1. Zakonitost

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da postupa u skladu sa Ustavom, zakonom i propisom donetim na osnovu zakona, potvrđenim međunarodnim ugovorom, opšteprihvaćenim pravilima međunarodnog prava i praksom Evropskog suda za ljudska prava.

2. Samostalnost

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca u vršenju svojih ovlašćenja je samostalan.

Samostalnost javnog tužioca i zamenika javnog tužioca ograničena je samo Ustavom i zakonom.

3. Nepristrasnost

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da postupa nepristrasno na osnovu slobodne ocene dokaza i pravilne primene prava, uz poštovanje pretpostavke nevinosti i prava na pravično suđenje.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da objektivno postupa i donosi odluke poštujući prava svih učesnika u postupku, bez bilo kakvih naklonosti, predrasuda i diskriminacije.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da traži izuzeće od postupanja u predmetima, kada mu je poznato postojanje osnova za izuzeće, u skladu sa zakonom.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da se uzdrži od javnog izražavanja političkih stavova i učestvovanja u javnim raspravama političkog karaktera, osim kada se radi o pitanjima koja se tiču javnog tužilaštva, vladavine prava i ljudskih prava.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da se uzdrži od prisustvovanja i učestvovanja u političkim skupovima i kampanjama.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca može biti član i učestvovati u radu strukovnih ili drugih organizacija koje se bave zaštitom profesionalnih interesa i preduzimanjem mera za očuvanje samostalnosti u radu, u skladu sa zakonom.

4. Poštovanje prava

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da u svakoj prilici poštuje i štiti ljudska prava, slobode i ljudsko dostojanstvo, da poštuje pravo na pravično suđenje, a posebno lični integritet učesnika u postupku i pretpostavku nevinosti.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da uvažava i uzme u obzir mišljenja i opravdane interese učesnika u postupku i da ih blagovremeno i potpuno informiše o njihovim pravima i obavezama.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da poštuje dostojanstvo i uvažava interese oštećenih i da im pruži odgovarajuću zaštitu, posebno vodeći računa o sprečavanju sekundarne viktimizacije žrtava krivičnih dela.

5. Srazmernost

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da u svakoj prilici postupi u javnom interesu, imajući pritom u vidu opravdane interese pojedinca.

Sva ograničenja pojedinačnih sloboda i privatnosti moraju biti neophodna, adekvatna i proporcionalna svrsi.

6. Odgovornost i posvećenost

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da pre donošenja odluke preduzme sve potrebne radnje u postupku, u cilju prikupljanja dokaza, potpunog i tačnog utvrđivanja činjeničnog stanja i pravilne primene prava.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da procesne radnje preduzima efikasno i ažurno, naročito poštujući propisane rokove.

7. Profesionalni integritet

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da stalno usavršava svoja teorijska i praktična znanja i veštine neophodne za vršenje javnotužilačke funkcije, prati izmene nacionalnog zakonodavstva i relevantnog međunarodnog prava, kao i nacionalnu sudsku praksu i praksu Evropskog suda za ljudska prava.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca ima pravo i obavezu na stručno usavršavanje u skladu sa zakonom i aktom kojim se uređuje uprava u javnim tužilaštvima.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da poštuje profesionalnu poverljivost i čuva tajne podatke koje je saznao u vršenju funkcije.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da o svakom nedozvoljenom uticaju na rad javnog tužilaštva obavesti nadležne državne organe u skladu sa zakonom i drugim propisima.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca ne sme u privatne svrhe iskorišćavati informacije do kojih je došao u vršenju funkcije.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da se uzdrži od svakog ponašanja koje bi u javnosti opravdano moglo da stvori utisak o korišćenju javnih ovlašćenja u privatne svrhe.

8. Lični integritet

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da se u vršenju funkcije i u privatnom životu uzdrži od svakog ponašanja koje bi moglo da naruši čast i ugled javnotužilačke funkcije, kao i poverenje javnosti u rad javnog tužilaštva.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da se prema učesnicima u postupku ophodi sa uvažavanjem i poštovanjem.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da se prema drugom javnom tužiocu i zameniku javnog tužioca, zaposlenima u javnom tužilaštvu, pripadnicima ostalih pravosudnih profesija, policije, bezbednosnih i drugih javnih službi, ophodi s uvažavanjem i poštovanjem.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da svojim odevanjem ne narušava profesionalni i lični ugled.

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da sadržajem svojih objava na društvenim mrežama ne narušava profesionalni i lični ugled i poverenje građana u javno tužilaštvo.

III ODGOVORNOST ZA KRŠENJE ETIČKOG KODEKSA

Javni tužilac i zamenik javnog tužioca dužan je da se u svakoj prilici pridržava etičkih načela propisanih ovim kodeksom.

U slučaju sumnje da je došlo ili bi moglo doći do kršenja odredaba Etičkog kodeksa, javni tužilac i zamenik javnog tužioca može se obratiti Etičkom odboru Državnog veća tužilaca za tumačenje odredbe, savet ili razjašnjenje.

Značajno kršenje Etičkog kodeksa predstavlja disciplinski prekršaj.

Značajno kršenje Etičkog kodeksa predstavlja grubo neprimereno ponašanje javnog tužioca i zamenika javnog tužioca kojim se krše etička načela.

Državno veće tužilaca se stara o primeni i poštovanju Etičkog kodeksa.

IV PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Smernice za primenu Etičkih načela odštampane su u Prilogu 1. ovog kodeksa i čine njegov sastavni deo.

Danom početka primene ovog kodeksa prestaje primena Etičkog kodeksa javnih tužilaca i zamenika javnih tužilaca Republike Srbije ("Službeni glasnik RS", broj 87/13).

Ovaj kodeks se primenjuje od osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".